

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2014-06-11

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Preval

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Drivgaser

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

NavX Trading AB

Erik Dahlbergsallén 15

11520 STOCKHOLM

08-662 98 90

info@navx.se

www.performix.se

Telefon

E-post

Webbplats

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Extremt brandfarlig aerosol (Kategori 1)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Extremt brandfarligt; F+; R12.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H222, H229

Extremt brandfarlig aerosol. Tryckbehållare: Kan sprängas vid uppvärmning

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P210

Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden

P211

Spreja inte över öppen låga eller andra antändningskällor

P251

Får inte punkteras eller brännas, gäller även tömd behållare

P410+P412

Skyddas från solljus. Får inte utsättas för temperaturer över 50 °C/ 122 °F

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt är en aerosolbehållare innehållande en aerosol med brandfarlig gas.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel		Klassificering	Koncentration
DIMETYLETER			
CAS nr	115-10-6	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	40 - 70%
EG nr	204-065-8	F+; R12	
Index nr	603-019-00-8		
PROPAN			
CAS nr	74-98-6	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	15 - 40%
EG nr	200-827-9	F+; R12	
Index nr	601-003-00-5		
ISOBUTAN < 0,1% BUTADIEN			
CAS nr	75-28-5	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	15 - 40%
EG nr	200-857-2	F+; R12	
Index nr	601-004-00-0		

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft samt skölj näsa, mun och svalg med vatten. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Lämna aldrig en skadad person ensam. Läget kan snabbt förvärras, ibland flera timmar efter förgiftningen.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft; Kontakta läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Sök läkare snarast.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Värm utsatt kroppsdel i varmvatten om köldskada uppstått.

Vid förtäring

Kontakta läkare (Nödtel 112). Framkalla EJ kräkning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Hosta. Medvetslöshet. Symptom som vid alkoholförtäring. Kan påverka CNS. Rodnad. Smärta. Köldskador.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Ej relevant.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver eller koldioxid; Brandman kan använda spridd vattenstråle.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid).

Gasen bildar explosiv blandning med luft.

Vid brand kan tryck byggas upp varvid förpackningen riskerar att explodera.

Brandfarlig gas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Släckning ska ske på stort avstånd på grund av explosionsfaran.

Vid brand använd friskluftsmask.

Kyl gasbehållaren med vatten minst 10 minuter efter avlägsnandet.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

Inandas ej gasen.

Observera risken för antändning och explosion.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

Bryt strömtillförsel med huvudbrytare men ej med brytare i rummet där spill skett.

Observera risken för gnistbildning på grund av statisk elektricitet. Tag ej av kläder i det rum där spill skett.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft.

Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Upptages med speciellt absorptionsmedel och transporteras till central avfallshantering.

Utrym området och ventiler bort gasen.

Försök inte sanera själv om du inte har speciell utbildning för sanering av denna produkt.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Ej tillämpligt

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Kontrollera regelbundet slangar och förslutningar med avseende på gasläckage.

Förvaras oåtkomligt för barn och husdjur.

Inandas ej ångor och undvik kontakt med hud och ögon.

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras. Förebygg statisk elektricitet genom halvledande golv och skosulor och en luftfuktighet över 50%.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras ej över normal rumstemperatur.

Hanteras i lokal med god ventilation.

Hanteras i dragskåp eller utrymme med motsvarande säkerhet.

Förvaras i väl ventilerat utrymme, ej över ögonhöjd.

Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Förvaras ljusskyddat.

Förvaras endast i originalförpackningen.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

DIMETYLETER

Nivågränsvärde 500 ppm / 950 mg/m³ Korttidsgränsvärde 800 ppm / 1500 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till de fysikaliska farorna (se Avsnitt 2 och 10) med denna produkt enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Skyddshandskar behövs normalt inte med anledning av egenskaperna hos denna produkt. Skyddshandskar kan behövas på grundval av andra arbetsförhållanden, t ex nötning, temperaturförhållanden eller mikrobiologiska faror.

Friskluftsmask kan behövas.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: aerosol Färg: färglös
b) Lukt	Eterartat
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	-42 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	-104 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	0,6 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten Delvis löslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Kan avge flyktiga, brandfarliga ångor. Undvik hantering i närheten av värme- och antändningskällor.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med vatten, syror, baser, övergångsmetaller (och salter av övergångsmetaller), reduktionsmedel, organiskt material och andra föroreningar.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller specifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess brandfarlighet.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Långvarig exponering kan leda till skador på centrala nervsystemet.

Inandning av ångor, eller förtäring av produkten, kan ge skadliga effekter på njurar, lever och centrala nervsystemet. Andra symptom kan vara huvudvärk, yrsel, utmattning, dåsighet, kräkningar, magsmärtor eller i extrema fall medvetslöshet.

Frätande och irriterande effekter

Vätska och ångor verkar irriterande vid kontakt med ögon.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Vid höga halter bedövande eller narkotisk effekt.

Påverkan på människans mikroflora

Inverkan på människans mikroflora kan ej påvisas eller är obetydlig.

Relevanta toxikologiska egenskaper

DIMETYLETER

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 308 mg/L inhalation

PROPAN

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 658 mg/L inhalation

ISOBUTAN < 0,1% BUTADIEN

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 658 mg/L inhalation

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

DIMETYLETER

LC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48h = 2390 mg/L

LC50 Fisk 96h = 1474 mg/L

IC50 Alger 72h = 1986 mg/L

PROPAN

LC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48h = 16,3 mg/L

LC50 Fisk 96h = 16,1 mg/L

IC50 Alger 72h = 11,3 mg/L

I de kvantiteter som denna produkt används kan man bortse från påverkan på miljön. Observera dock att närmiljön kan påverkas och att alla utsläpp i naturen kan påverka ekosystemen.

Undvik allt utsläpp i luften.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är svårnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

12.4 Rörligheten i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är miljöskadlig av denna anledning.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är extremt brandfarlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Återvinning av produkten

Små mängder återvinns normalt inte; För större mängder kontakta leverantören.

Transport av avfallet

Ej angivet

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

1950

14.2 Officiell transportbenämning

AEROSOLER (DIMETYLETER)

14.3 Faroklass för transport

Klass

2: Gaser

Klassificeringskod (ADR/RID)

5F:

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Gas 1 Extremt brandfarlig gas (Kategori 1)
Press Gas *P* Komprimerad gas

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Flam Aerosol 1

Aerosol kategori 1. Innehåller $\geq 85\%$ brandfarliga beståndsdelar och förbränningsvärmegraden är ≥ 30 kJ/kg
Produkten måste specificeras som skum eller spray

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg
RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg
ADN Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på inre vattenvägar
IMDG IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)
ICAO International Civil Aviation Organization, den internationella organisationen för civil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)
IATA Internationella lufttransportföreningen
Tunnelrestriktionskod: D; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori D och E.
Transportkategori: 2; Högst totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2014-06-11.
Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
1999/45/EG EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat
AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

R12 Extremt brandfarligt

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H220 Extremt brandfarlig gas

H280 Innehåller gas under tryck. Kan explodera vid uppvärmning

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Extremt brandfarligt

R-fraser

R12 Extremt brandfarligt

S-fraser

S2 Förvaras oåtkomligt för barn

S3 Förvaras svalt

S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden

S29 Töm ej i avloppet

S46 Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.